

NI SANTR BI DI DOXE

1. Waxtaan ak njaboot gi

Jàngalekat biñu déŋk kalaas bi mooy jëkk door waxtaan wi ci diggënte waajur yi ak ekool bi. Ngir loolu am, dina ñu jox waajur yi turu jàngalekat yiñu déŋk kalaas ak woxtu yi ñu dul jàngale. Waajur yi dana ñu ñaan ndaje ak jàngalekat biñu déŋk kalaas bi ci woxtu yi ñu jagalal loolu, wolla itam jàngalekat biñu déŋk kalaas bi mën na leen jox beneen woxtu.

Su ko laajee, mën nga itam ñaan ndaje ak jàngalekat, wolla ku book ci Kuréelu njiit yi, wolla Bàŋqaasu tegtal bi.

2. Ndimbël ak sabab

- a) Su eleew bi teewe wul kuur, ak lu sabab bi mënë doon, waajur yi feesal kayitu sabab te jox ko jàngalekat biñu déŋk kalaas bi ci diiru fan ci li dale ci bis bi mu teewul, lu ko moy dañuy jàpp ni ñàkk teew boobu « amul sabab ».

Ñàkk teew (bu àndak sabab wolla bu àndulak sabab) dana ñu bind waajur yi yégal leen ko ndax ñu mën ko dëggël.

- b) Su eleew bi tardee te amul sabab, jàngalekat mën na ko jox artu bu ñu bind.

3. Noppalu

Eleewu 1eel ak 2eelu at..... ci Njàng mu Diggdóomu mu Warmi (E.S.O.) da ñu wara toog ci ekool bi ci woxtu noppalu yi, ci bërëb yi ñu jagleel loolu (teeree espoor) wolla ci kafeteria bi.

Eleewu yeneen at yi mën na ñu génn ekool bi ci woxtu noppalu, te ñu moytu tarde yu amul sabab (sabab yu waajur joxe).

4. Artu bu ñu bind

Jàngalekat mën na joxe artu bu ñu bind su fekke ni xalaat na ni defna lu yaradiku wolla su sàmmoowul ak wareefam.

Artu bu ñu bind dina ñu ko yonnee waajur yi ci post. Su ci eleew bi amee ñett ñu yégal ko, su mëtee ñeent, ñu woo waajuram, dàq ko ekool bi benn bis.

5. Diggënte kuur yi

Diggënte kuur yi, eleew yi am na ñu juróomi minit yu ñu mène soppi kalaas su fekke ni macceer bi da fa am kalaasam : misik, xarale (teknoloji), informatik, tàggat yaram, etc. Tere na ñu ci ku yuuxu, dàqe, dem kafeteria, etc.

C.A.R.E.I. –Centro Aragonés de Recursos para la Educación Intercultural

Documento facilitado por GRUPO DE TRABAJO “MATERIALES DE ACOGIDA Y ADAPTACIÓN PARA ALUMNOS INMIGRANTES” y traducido por GLS Servicios Lingüísticos

6. Reegalmaa ci tóx

Ni ko Reegalmaa wu ekool bi ak Sartu Diwaanu Aragon waxe, tere na ñu nit tóx ci biir ekool bi (muy ci taax yi wolla ci ètt yi).